

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENEK

Cek. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inerate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva ulica šte. 6.

Telefoni uredništva in uprave: 29-92, 29-93, 29-94, 29-95, 29-96 — Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Složni v boju proti veri

Večkrat že smo na tem mestu poudarjali, da sta v sodobnem idejnem boju, ki razdvaja človeštvo, v najožjem obsegu komunizem in svobododomiselstvo. S socialnega stališča pripadajo ti dve gibanji dvema nasprotnojučima si taboroma. Med tem, ko nabira komunizem svoje pristaše med bednim ljudstvom, s tem, da mu čara pred oči nov raj, ki bo nastal po razrušitvi vsega, kar je sedaj na svetu, se v svobodomiselnih združenjih ali framasonskih ložah zbirajo le predstavniki najbolj brezsrčnega kapitalističnega duha. Človek bi torej mislil, da mora zjati med obema nepremostljiv prepad. Kakšna zmot! Vse, kar danes na polju idejne borbe doživljamo bodisi pri nas bodisi drugod na evropskem področju, nam pri naša obilne dokaze, da to ni res, marveč, da sta dva socialno navidezna nasprotnika najbolj intimna sodelavca in zaveznika v borbi proti nekemu tretjemu skupnemu in prvenstvenemu nasprotniku. Borba za pravice proletarijata, ki jo pridiguje komunizem in borba kapitalizma za svoj neoviran poveljujoči obstoj so torej le zunanje halje, v katere se zgolj iz taktičnih ozirov odeva ena in ista miselnost, ena in ista idejna fronta, ki si je postavila za cilj, da med človeštvom z vsemi razpoložljivimi sredstvi zatre vsako versko čustvo. Framasonstvo in komunizem sta samo dve razdeljeni vlogi istega duhovnega boja. Zato jih vidimo v javnosti na delu na različnih področjih, toda za hrbtom si podajata roke, na skupni etapi sta najbolj zaupna zaveznika in zajemata iz skupnih skladišč vse potrebno za borbo proti Bogu, ki jima je skupna in za oba prvenstvena naloga.

V naši mali Sloveniji smo to zadnje leto doživeli s čudovito jasnostjo. Kadarkoli in kjerkoli je šlo za izraz javnega mnenja, vedno smo našli slovenskega svobodomiselca, ki se skriva pod bolj blagodnečimi imeni liberalca ali demokrata ali celo nacionalista, v bratskem objemu s slovenskim komunistom, ki si je nataknil priložnostna imena prijatelja delavstva in zagovornika priprostega ljudstva. Veliki tovarnar-svobodomiselec in brezposelni komunist sta navzlic socialnim razdaljam naenkrat stala v isti skupni fronti, ki sta jo v agitacijske namene nazvala celo ljudsko fronto. Veliki bankir — svobodomiselec in od kapitalizma izkoriščani delavec — komunist sta si čez jarek socialnega prepada stiskala roke za skupno borbo, kamor so ju pognali veliki zakulisni vodje, ki vedo, kaj hočejo. Naj je to bilo na volišču ali na polju kulturnega dela, svobodomiselec in komunist se bratstvo nikdar nista odpovedala. Drug drugega sta podpirala, skupno sta podirala vse, kar je ljudstvu svetega in nedotakljivega. Sicer pa je javna tajnost, da po vsej Jugoslaviji ni nobenega od framasonskih lož odvisnega časopisa, ki bi hotel le količjak napisati proti komunizmu, ker bi to bilo seveda istovetno z napadanjem svojih lastnih zaveznikov.

A tudi razne druge države v naši Evropi so nam nudile isto podobo. V sovjetski Rusiji samo, kjer neomejeno gospodari komunizem, se kolovodje komunizma cinčno vežejo z najhujšimi kapitalisti, ki jih baje hočejo uničiti, samo da se ohranijo na oblasti, ker jim je kapitalistična urejenost človeške družbe manj na poti, kot pa vera v Boga. Svobododomiselstvo in komunizem se v Moskvi stekata v eno in isto protiversko gonjo, Masonske lože so v Sovjetiji ena tistih redkih organizacij, ki je poleg komunističnih dovoljena. Nastanek in razvoj ljudske fronte v Franciji, ki jo sestavljajo privrženci komunizma in pristaši kapitalistično usmerjenih svobodomiselcev radikalne stranke, je drug primer, ki udarno dokazuje našo trditve. Francoska notranja politika — tudi zunanja ne ne dela izjeme — se vodi izza onega omizja, za katerim sedijo v bratski slogi zastopniki Kominterne iz Moskve in veliki mojstri svobodomiselnih lož, saj jih družijo njihov skupni in prvenstveni bojni cilj, da vsak na svojem področju zatre verske gibal v zasebnem in javnem življenju. Najnovejši primer nam nudi špansko področje, kjer so se Kominterne in framasonske lože zopet tako ganljivo znašle in drug drugega podpirajo v borbi proti nacionalističnemu valu, ki zmagovito zajema probujajočo se Španijo in nudi vsa jamstva, da bo versko življenje zopet neovirano živelo. Da to niso trditve, ki so iz zraka vzete, dokazujejo dve pismi, objavljeni v framasonski uradni reviji »The New Age«, ki izhaja v Ameriki. Obe pismi, ki sta podobne vsebine, izhajata prvo od velikega mojstra framasonskih lož v Španiji, drugo pa od Ceferina Gonzaleza, pomočnika velikega mojstra velikega španskega orijenta, ter sta naslovljeni na velikega mojstra škotske framasonske lože Cowlesa v Ameriki. V omenjenih pismih rotita oba velika mojstra predstojnika ameriških lož, »naj vse storita, da Amerika opusti vse nevtalnostne obveznosti«, »naj doseže, da bomo z vsemi »redstvi« tudi vojaško podprti in končno, »da je prišel trenutek, ko mora svetovna framasonerija dokazati svoj velik bratovski vpliv«. Pismo končuje s pozivom framasonskih bratov: »Bratje framasoni vseh dežel, združite se! ki je tako na las podoben geslu Kominterne: »Proletarci vseh dežel, združite se! Ali ti pismi nista dokaz za to, da framasonerija mobilizira svojo svetovno veljavo, da jo požene na pomoč Kominterni, da framasonerija v tesnem objemu s komunisti pritiska na vlade v smislu vojne za »ideale demokracije«, kot se tako sladkozvoneče glasi njihova firma. Mobilizirana je francoska framasonerija, ki je — pod streho ljudske fronte — že s polno paro na delu, mobilizirana tudi češkoslovaška (»Lessing pri treh krogi«), ki pritiska v istem smislu, mobilizirane so lože v Angliji in sedaj poskušajo mobilizirati še nekatere lože po Balkanu, saj šteje Mednarodna masonska zveza članstva velikih lož in velikih orijentov 30 različnih večinoma evropskih držav.

Čudili smo se, kako je bilo mogoče, da je postala politika sovjetske Rusije naenkrat tako vplivna. Ker smo bili naivni. Politiko sovjetske Rusije vodi Kominterne, ki ima svoje naravne zaveznike pri framasonskih ložah. Kjerkoli je framasonstvo prišlo do oblasti v državi, povsod je nastal pravi eldorado za komunizem, in povsod je tudi sojeteška Rusija pridobila na teži in na vplivu.

Kriza v Grčiji

**Prestolonaslednik Pavel se hoče poročiti z bogato meščanko
Trebalo bi najti novega naslednika prestola**

Atene, 8. julija. TG. V Grčiji je nenadoma izbruhnila huda politična kriza, ki zna imeti neljube posledice. Grški prestolonaslednik knez Pavel je namreč izjavil, da se hoče poročiti z meščanskim dekletom Komandaro, ki je hčerka bogatega veleposestnika in trgovca v atenski okolici. Prestolonaslednik je 24-letno dekle spoznal na športnih igriščih, ker sta oba navdušena igralca tenisa. Časopisom je prepovedano črhiniti le besedo o tem dogodku. Ko je kralj zvedel za odločitev svojega brata (prestolonaslednik je brat kralja Jurija, ki nima otrok), ga je pozval, naj nemudoma pride k njemu na Krf, kjer se kralj trenutno nahaja. Knez Pavel je odletel na Krf v letalu in je njegov odhod v Atenah povzročil silno senzacijo, ker na to javnost ni bila pripravljena in je razigrana grška fantazija začela iskati vzrokov tako do hudega nastopa med obema bratoma. Knez Pavel je bratu — kralju povedal, da od svojega namena ne odstopi in da hoče na vsak način poročiti dekle, ki jo ljubi. Kralj mu je odgovoril, da

je to nemogoče. Nato mu je prestolonaslednik sporočil, da je pripravljen odpovedati se vsem pravicam na prestol, ako ni drugega izhoda. Kralj je bratovo izpoved vzel na znanje vidno ganjen, toda odgovoriti mu je moral, da na osnovi ustavnih zakonov za to poroko ne more dati dovoljenja in bo moral knez Pavel pač izvajati ustavne posledice.

V Atenah je v poučenih krogih nastala precejšnja nervoznost, kajti ako knez Pavel vztraja pri svojem sklepu in poroči Komandaro, potem se bo moral odreči prestolonasledstvu in bo treba poiskati novega prestolonaslednika. Kralj Jurij ni imel otrok in ker je bil njegov zakon s kraljico Elizabeto že pred leti ločen po krivdi kraljice, tudi ni verjetno, da bo kralj dobil prestolonaslednika v lastnem zakonu. Po ustavi bo treba novega prestolonaslednika torej voliti izmed članov kraljevske hiše. Vprašanje je samo, kje, kajti veliko število kraljevskih princev se je med republikanskim režimom poženilo v inozemstvu z bogatimi meščankami in je sedanjí kralj Jurij vsakokrat po-

delil za to dovoljenje. Sedaj bo sploh težko najti kakšnega princa iz kraljevske hiše, ki bi prišel v poštev za prestolonaslednika. V poučeni javnosti z veliko napetostjo pričakujejo, kako se bo kriza razvijala. Dolgo tega dogodka tudi pred javnostjo ne bo več mogoče skrivati in je zaradi tega tudi zanimivo, kako bo javnost to nepotrebno krizo sprejela.

Atene, 8. julija. TG. Ministrski predsednik Metaxas je skupno z notranjim ministrom in državnimi tajniki v predsedništvu vlade in v vojnem ministristvu odpotoval na Krf v torpedovki, ki je z veliko brzino odplula iz pristanišča. Metaxas ostane na Krfu pri kralju tri dni. Na vprašanje, kakšni so vzroki njegovega potovanja, Metaxas ni dal nobenega odgovora. V poučenih krogih pa vedo, da je potovanje v zvezi s krizo, ki je nastala v zvezi z ženitbenimi nameni prestolonaslednika. Vojni minister je ostal v Atenah, da osebno pazi na javni red, če bi se zgodilo, da bi prišlo do kakšnih pouličnih presenečenj.

„Borba velesil v Španiji nadaljevanje boja v Abesiniji“ Danes v Londonu bitka med Anglijo in Italijo

Pariz, 8. julija b. V političnih krogih se danes navaja interesantna verzija, da na jutrišnji seji plenuma odbora za nevmesavanje ne bo prišlo do definitivne borbe med dvema blokoma zapadnih velesil, temveč med Anglijo in Italijo, dočim bosta Francija in Nemčija pri tem dvoboju samo neke vrste asistenta. Borba za Španijo je prav za prav nadaljevanje borbe za Abesinijo, v kateri borbi sta bili Francija in Nemčija tudi le asistenta.

Rim, 8. julija. b. Tudi italijanski listi se bavijo s položajem v nevtalnostnem odboru in podčrtavajo, da postopanje angleške vlade v tej stvari izkiva mnogo suma. Zato italijanski listi smatrajo za potrebno, da se pred sestankom odbora zavarujejo proti gotovim iniciativam, ki bi imele namen, da bi se rešitev vprašanja kontrole v Španiji postavila v zvezi z vprašanjem prostovoljcev. »Tribuna« se v svojem berlinskem poročilu bavi s stiki Londona z vlado generala Franca, da se smatra to v Nemčiji kot znak, da se bo v kratkem dosegel kompromis, po katerem bi Anglija priznala pod gotovimi pogoji vlado generala Franca kot vojskujočo se stranko. Predhodno bi to priznanje bilo odvisno od gotovih obvez, ki bi jih moral prevzeti general Franco, da razpusti tuje prostovoljske čete in tako omogoči njihovo umaknitev iz Španije. Mednarodna kontrola na odprtem morju bi se ukinila in zamenjala s kontrolo, ki naj bi se s pristankom obeh španskih strank uredila v španskih lukah.

Pogajanja med Valencijo in Salamanco?

Pariz, 8. julija b. »Petit Parisien« doznava, da je med merodajnimi osebam Valencije in Salamance pred kratkim časom prišlo do strogo zapuhtih stikov in da se bodo razgovori nadaljevali. List piše, da sta Valencija in Salamanca proti mirovnim posredovanjem. Obe španski stranki dajeta prednost temu, da bi se v ugodnem trenutku porazgovorili sami brez kateregakoli vmešavanja. Tako postopanje je nedvomno najboljšo, ker bodo samo njihovi lastni odloki dovedli do miru.

Vladarski obiski v Parizu Pacelli — Kralj Karol — Kralj Leopold

Pariz, 8. julija. c. Okoli 10. julija pride v Pariz romunski kralj Karol II. V Parizu bo ostal tudi še na narodni praznik, 14. julija, in se ob strani predsednika republike Lebruna udeležil vseh narodnih uradnih praznov. Iz Pariza bo odpotoval v Bruselj, od tam pa v London. To potovanje bo tako dolgo, da se bo kralj Karol II. vrnil v Romunijo šele koncem avgusta.

Prvi obisk te vladarske turnee pa velja Jugoslaviji, skozi katero bo potoval. Jutri odpotuje kralj s posebnim vlakom v Jugoslavijo.

Pariz, 8. julija. c. Belgijski kralj Leopold III. pride v Pariz 24. julija in ostane tam več dni. Ogledal si bo svetovno razstavo, ni pa izključeno, da se bodo vodila tudi važna diplomatska posvetovanja.

Rim, 8. julija. c. Bivši voditelj delavske stran-

Treba se bo navaditi, da bomo te brate, ki v javnosti sicer ne marajo nič drug o drugem slišati, kot da bi jih bilo drug pred drugim sram, imenovali v isti sapi, jih »matrali« za skupne nasprotnike vsega verskega življenja in vsake verske svobode, se proti njima skupaj borili in ne ločeno, pa naj bo to na velikih idejnih frontah človeštva ali pa na skromnejših slovenskih bojiščih. Framason in komunist, svobodomiselec in boljševik, sta bila in ostaneta bratu brat.

Po bojiščih

Salamanca, 8. julija. AA. DNB: Po vesteh vrhovnega poveljstva so na baskovski fronti nacionalisti brez težav odbili napad na pogorje Castro. Tudi na osrednji fronti so bili sijajno odbiti napadi sovražnika.

Salamanca, 8. julija. b. Poročilo nacionalističnega glavnega štaba pravi, da so republikanci na meji biskajske province in Santandra začeli celo vrsto hudih napadov, da bi ponovno zavzeli hrib Castro Alen, ki so ga nacionasti zavzeli v ponedeljek. Nacionalistične čete so odbile republikanske napade tudi na fronti zapadno od Madrida pri Brunetih. Severozapadno od Bruneta v smeri proti Escorialu so izvršili republikanci napad na Gujano in Villi Franca della Castella, pa so bili odbiti. Južno od Madrida so republikanske čete tudi po silni artiljerijski pripravi napravili celo vrsto hudih napadov s tanki in bližini Husere, bili pa so odbiti z velikimi izgubami.

Saint Jean de Luz, 8. julij. AA. (DNB) Nacionalna radijska postaja poroča z madridskega bojišča, da so tamkaj marksisti zbrali 22 bataljonov mednarodne brigade in da v odseku Villanueva del Castillo nadaljujejo s svojimi ogorčenimi napadi. Vse pa kaže, da bodo ti hudi napadi kmalu prenehali. Nacionalne čete so ohranile svoje postojanke. Ozemlje pred nacionalističnimi postojankami je napolnjeno s trupli nasprotnikov. Na madridskem bojišču se je večerj vladalo nacionalistom več sto milijonov. Nacionalistične čete so odbile napad na madridsko predmestje Utera.

Rdeča poročila

Valencija, 8. julija. AA. Havas: Ofenziva vladnih čet v južnem delu pokrajine Jaen se hitro razvija. Republikanske čete so napredovale za 8 km v odseku od Casti Lodel do Alcala Real. Uporniki so imeli hude izgube. Na obojevnih postojankah je opaziti več sto trupel, ki jih je pustil sovražnik na bojišču, ko se je umaknil proti Puersolonosu.

ke, Lansbury, je odpotoval v Rim, kjer se bo sestel z Mussolinijem. Obravnavala bosta probleme, ki se nanašajo na organizacijo miru v Evropi.

Posebno pozornost pa pripisujejo obisku Lansburyja v Vatikanu. Tudi ta sestanek je bil baje zelo ektrbno pripravljen. Iz Rima se bo Lansbury odpeljal v Prago in od tam v Varšavo.

Kardinal Pacelli v Franciji

Rim, 8. jul. AA. (Havas) Kardinal in državni tajnik Evgenio Pacelli, ki je določen za papeževoga delegata pri posvetitvi nove bazilike v Lisieuxu, se je danes dopoldne ob 11 odpeljal s člani papeškega odposlanstva iz Rima. Njegovo potovanje ima uradni značaj: pri odhodu je stala na peronu potaže četa karabinerjev v slavnostni uniformi z zastavo in godbo in je izkazala vojaške časti. Od kardinala in državnega tajnika se je v dvorni čakalnici poslovilo mnogo visokih osebnosti. Francosko vlado je zastopal francoski odpravnik poslov pri sv. stolici Riviere, italijansko vlado pa minister Belase. Francoski poslanik pri sv. stolici Roux se je bil že prej odpeljal v Pariz, da se udeleži uradnega sprejema kardinala in državnega tajnika.

V Lisieuxu se je že začel evharističen kongres, katerega se udeležuje 6 kardinalov in 70 škofov iz Francije in inozemstva. Pričakujejo še prihod državnega tajnika Pacellija.

Pariz, 8. julija. b. »Echo de Paris« piše po informacijah z nacionalistične strani, da je valencijska vlada vrgla v borbo na madridski fronti 20.000 ljudi, ki pripadajo najboljšim četam republikanske Španije, z bogatim vojnim materialom, med drugim z načrtom, da prebije nacionalistične položaje pri Escorialu. Ta operacija je velikega pomena. Omenjena frontna linija je največja v tem odseku. Republikanci so imeli namen, da vržejo nacionalistične položaje okoli Madrida v zrak, kar bi imelo važne posledice za valencijsko vlado. Kakor se čuje, so to zadnjo operacijo valencijske vlade povzročili komunisti, ki so proti vojnemu ministru Prieti in predsedniku Megrinu. Zdi se, da je ta napad izvedel šef generalnega štaba Rojo proti volji generala Miaje. Komunistični ministri so podpirali ofenzivo Roje, dočim sta bila Prieto in Negrin na strani generala Miaje.

Novo povabilo Neurathu

London, 8. julija. b. »Daily Express« in »Daily Mail« javljata, da bo angleška vlada poslala nemškemu ministru Neurathu ponoven poziv, naj obišče London. Do tega obiska naj bi prišlo po doseženem kompromisu v vprašanju španske kontrole, domnevno koncem meseca julija. Po vrnitvi iz Londona se bo von Neurath pomudil tudi v Parizu.

Trgovinska pogodba med Francijo in Nemčijo

Pariz, 8. julija. b. Iz vladnih krogov se doznava, da so se večerj srečno končala pogajanja za trgovski sporazum med Francijo in Nemčijo. Pričakuje se, da bodo samo nemški turisti v Parizu pustili 250 milij. frankov.

Eardhardtove še niso našli

Honolulu, 8. julija. AA. (DNB) Iskanje mrs. Earhardtove tudi danes ni rodilo uspeha. Tri letala, ki so odplula s križarke »Colorado«, so se po dveh urah vrnila in niso ničesar videla. Matična ladja za letala »Lexington« bo priplula v ponedeljek v vode Feniksovega otočja in bo nadaljevala iskanje »54 letala.

Tri letala, ki so odletela s križarke »Colorado«, in se vrnila na ladjo, ko so brez uspeha letala nad obrežjem Feniksovega otočja, bodo na novo odletela ob 17.30 evropskega časa. Križarka plove čedalje bližje k otočju, da olajša letalcem iskanje. Morje je mirno, vreme lepo.

V Palestini je mirno

Jeruzalem, 8. julija. b. Razglasitev načrta o razdelitvi Palestine na tri dele, ni izzvala nemirov, kakor so jih pričakovali, razen majhnih demonstracij. Prebivalstvo je ostalo precej mirno, vendar pa je še pripravljena vojska in policija. V Jeruzalemu je dobila policija plinske maske in bombe za solze. Policija je imela strog nalog, da nastopi takoj na prvi znak nemirov. Kakor se doznava, se bo danes sestel arabski veliki evet, ki bo razpravljal o razdelitvi. Zidje bodo potli temu načrtu zavzeli službeno stavlišče na židovskem zionističnem kongresu v Curihu, kjer se bodo sestali meseca avgusta tega leta.

Stalin bolan

London, 8. julija. b. »Sunday Referee« javlja, da se je zdravstveno stanje Stalina v zadnjih dneh zelo poslabšalo. Znani specialisti za srce se stalno nahajajo v Kremiju, ker je Stalin pred tremi dnevi dobil napad pljučne angine.

Zagrebska vremenska napoved: Deloma bo oblačno, pričakovati je nekoliko večjih lokalnih neviht.

Dunajska vremenska napoved: Zmanjšanje oblačnosti, hladneje.

Zemunska vremenska napoved: Nekoliko hladnejše v severni polovici, kjer bo prevladovala delna oblačitev. Jasno in toplo vreme v južni polovici. Krajevnih neviht bo nekaj zlasti v severni polovici.

Letalka izginila v Tihem oceanu

Ze nekaj dni iščejo vojne in druge ladje vseh narodov v neizmernih samotah Tihga oceana ameriško letalko gospo Amelijo Earhart, katera je skoro preletela vso zemeljsko oblo ter je nazadnje izginila v samotah Tihga oceana. Do tega hipa, ko to pišemo, je še niso našli, čeprav je dalje časa dajala s svojim brezžičnim aparatom znake, da še živi. Žal pa ni natančno mogla navesti, kje je. Poleg ladij vseh narodov jo išče tudi veliko zračno brodovje.

Gospa Amelija Earhart se po svojem možu prav za prav piše Amelija Putnam. Njen mož je založnik v New Yorku. Stara je 39 let ter navdušena letalka. Ze leta 1928 je bila ona prva ženska, ki je v letalu preletela Atlantski ocean. To je ponovila še leta 1932, toda tistikrat bi bila skoro s svojim letalom zgorela. Kaka tri leta kasneje se je sama v letalu spustila čez Tih ocean ter je sama brez vsakega spremstva preletela skoro 4000 kilometrov nad vodo. S tem je dosegla nov rekord, ker kaj takega dotlej še noben moški ni poskušal in ne dosegel.

Pred nekaj tedni pa se je spustila na polet okoli sveta. Iz Amerike do Honoluluja se je njen polet srečno končal. Ko pa se je hotela na Havajskih otokih dvigniti, se je njeno letalo poškodovalo ter so ga morali dalj časa popravljati. Toda pogumna ženska, katero res nazivljajo »najpogumnejša ženska sveta«, ni odnehala od svojega načrta ter je hotela vsekakor preleteti okoli sveta. To se ji je skoro že posrečilo, ko je nazadnje morala pristati nekje v samotnih vodah Tihga oceana, kjer se njeno letalo potaplja in se še nič ne ve, ali se ne bo ž njim vred potopila tudi pogumna ženska.

Ko se je morala spustiti na morje, je takoj oddajala brezžične znake za pomoč. Te znake je vjelo več ladij, ki so tako začele hiteti tjakaj na pomoč. Toda tamkajšnje razdalje so strašno velike. Medtem je novozelandska križarka ostala z letalko neprestano v brezžični zvezi. Iz tega so spočetka sklepali, da je letalka že rešena.

Na podlagikušenj in njenih skopih obvesti sklepajo, da ji je nad globokim morjem zmanjkalo bencina za pogon, vsled česar se je moral spustiti na vodo. Po načrtu je letalka hotela med potjo pristati na malem otoku Hawland, kjer bi se bila preskrbela z bencinom. Najbrže pa tega malega otoka v Tihem oceanu ni mogla najti. Ko je že dovolj časa blodila nad morjem iščeč mali otok, ji je zmanjkalo bencina, nakar je letalo moralo na morje.

Letalo pa je baje tako zgrajeno, da lahko kolikor dolgo hoče plavati po vodi, samo če so kabine zaprte in če na morju ni viharja. Tako vsaj trdi tovarna, ki je letalo zgradila. Otok Howland, kjer je nekje v bližini sedaj letalka morala pristati, leži skoro natančno na ravniku, nekako

na pol poti med Havajskimi otoki in Novo Gvinejo.

Kakor smo že rekli se njenega reševanja udeležujejo ladje vseh narodov, ki križarijo sedaj tam kje blizu. Od ameriške strani hiti na pomoč velika oklopna ladja, ki ima 32.000 ton, dalje velika letalska ladja s 57 letali, ki so vsa pripravljena za odlet, in 4 torpedni rušilci. Vsega skupaj tukaj sodeluje nad 300 moških ameriške vojne mornarice. Poleg američanov seveda sodelujejo japonske, avstralske in novozelandske ladje. Tako velike reševalne ekspedicije svet še nikdar ni poslal za kakim pogrešanim letalom.

V noči na 5. julija je neki radioamater prejel slabotne znake, ki so povedali, da je plavajoče letalo zadelo ob nekake črte v morju in da je sedaj tam blizu. Zadnje vesti od letalka same pa so prišle dne 5. julija opoldne, nakar o njej ni bilo več slišati. Najbrže se letalo potaplja, vsled česar brezžična postaja ne more več delovati. Čeprav je na krovu letala čoln iz gumija, ki bi se letalka vanj lahko rešila, in čeprav ima dovolj živeža ter vode, vendar so vsi v skrbeh, ker ne vedo, ali je letalki sploh mogoče rešiti se na gumijasti čoln, ali ta čoln sploh že ni izgubljen.

Zadnje brezžično sporočilo letalka se je glasilo: »Brž pridite! Letalo počasi žene proti zahodu. Voda narašča. Motorji bodo kmalu v vodi. Letalo ne bo moglo več dolgo vzdržati.«

Po najnovejših poročilih velja samo Ameriko to iskanje vsak dan najmanj 250.000 dolarjev ali v našem denarju nekako 10 milijonov dinarjev — na dan! Saj jo sedaj išče že kakih 6 ameriških vojnih ladij brez ozira na to, da jo iščejo tudi druge ladje.

Ladja »Itasca« je baje 7. t. m. dobila nova brezžična obvestila od letalka. Njeno letalo plava po morju nekako na tisti črti, ki z otoka Howland vodi od jugo-jugo-vzhoda proti severo-severozahodu. Ker je severozahodni del ladja »Itasca« že ves preiskala, se je sedaj na podlagi tega poročila obrnila proti jugovzhodu, kjer je takozvano Feniksovo otočje.

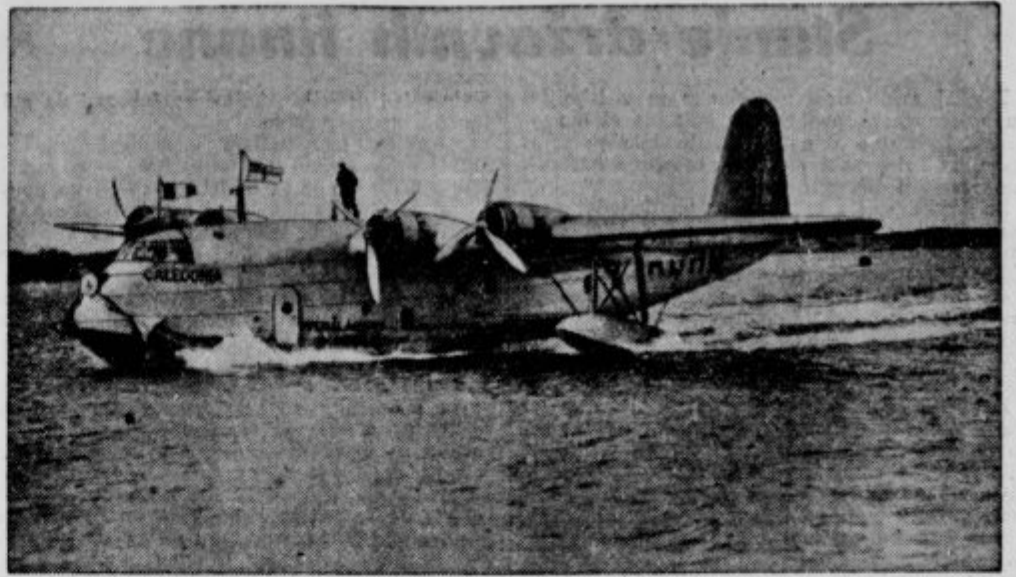

Sloveči ruski letalec Lewanewski, ki se je pravil s svojim poletom čez severni tečaj, je bil sedaj v Moskvi aretiran, češ ker je nevaren komunističnemu režimu.

Nameravan polet na južni tečaj

V Švico je prišel te dni 55 let stari Američan Lincoln Ellsworth, kateri je že znan iz svojega potovanja na južni tečaj in ki je leta 1935 nameraval preleteti Atlantski ocean, kar pa bi se bilo skoro nesrečno končalo. Mož sedaj pripravlja vse potrebno za nov polet na južni tečaj. Njegova žena je te dni prišla v London, kjer je častnikarjem povedala, da ima njen mož majhno ladjo, kakršna je bila približno njegova prejšnja ladja »Discovery«. To svojo ladjico hoče opremiti z vsemi najmodernejšimi znanstvenimi aparati kakor tudi s katapultom pripravo za odlet letal z ladje.

S to ladjo se bo on s svojo ekspedicijo vozil kakih 3000 kilometrov od Kapskega mesta do dežele Enderby, kjer bo zapustil ladjo ter se v letalu popeljal 3000 kilometrov naprej čez južni tečaj nad tako zvano Rossovo morje. Cilj njegovega potovanja je kakih 2400 kilometrov daleč od Nove Zelandije. Na podlagi skušenj svojega prejšnjega poleta si je dal delati svoje letalo, ki bo nalašč za take namene narejeno. To letalo pa bodo gradili najmanj 6 mesecev. Ker torej letalo do jeseni ne bo končano, pač ne bo mogel izkoristiti lepega jesenskega vremena letošnjega leta. Zato pa bo jeseni leta 1938 tem bolj pripravljen. Letalo bo imelo dva sedeža. Žena bo svojega moža spremljala na ladji do dežele Enderby, ne pojde pa z njim na letalo.

Ameriško orjaško in angleško letalo »Clipper III.« in »Caledonia«, ki sta preleteli eno iz Amerike v Evropo, drugo pa iz Evrope v Ameriko v 12 urah. S tem se je posrečil prvi poskus upeljati letalski promet med obema celinama.

Papežev paviljon na svetovni razstavi

Pariško časopisje popisuje papežev paviljon na svetovni razstavi v Parizu ter navaja naslednje podrobnosti:

Paviljon je kakih 200 čevljev (en francoski čevelj je 32,48 cm) visok ter je veljal nekako devet milijonov dinarjev. Stroški za ta paviljon pa so bili po večini poravnani s prostovoljnimi prispevki katoličanov. Paviljon, ki ga je zgradil stavbenik Paul Tournon, je zgrajen v modernem slogu. Okna so iz slikarije na steklo. Pozneje jih bodo oddali katedrali Notre Dame v Parizu.

Vsa papeževa razstava obsega nekako tele dele: V glavnem razstava kaže, kaj je katoliška

cerkev za blagor človeštva že storila in kaj še stori. V otroški dvorani je oltar, ki so ga s svojimi prispevki kupili letošnji francoski prvoobhajanci. Okoli in okoli kapelice vodi samostanski hodnik, ki iz njega vodijo vrata v po eno dominikansko, karmeličansko in cistercijsko celico. Poleg teh je okoli hodnika še nekaj drugih samostanskih celic, ki kažejo življenje drugih redov, ki so zlasti na Francoskem močno razširjeni.

Glavni oltar obdaja 12 oltarjev raznih narodov. Nad vhom v paviljon je napis: »Letos je Cerkev stara 1937 let. Je najstarejša organizacija vse te svetovne razstave!«

„Jan Kwiek - kralj vseh ciganov“

Prizor s kronanja ciganskega kralja v Varšavi.

Preteklo nedeljo 4. t. m. so v Varšavi, glavnem mestu poljske imeli kraljevo kronanje. To je bila veličanska senzacija za mesto. Slavnost se je vršila na tamkajšnjem vojaškem stadionu, ki so ga cigani za ta namen vzeli v najem. Kronali so namreč ciganskega kralja, katerega so bili nekaj časa poprej ciganski senatorji izvolili za kralja vseh ciganov. Kronanje je bilo seveda zelo slovesno, ker so ga res kronali s krono, ki sicer ni bila zlata, vendar pa je bila narejena iz nekeke kovine. Kralj sicer ni imel kraljevskega plašča iz hermelina, pač pa je bil odet v plašč, sešit iz mačjih kož. Tudi duhovščina je bila, ki je kralju posadila krono na glavo. Slavnost je namreč vodil pravoslavni škof, ki je kralja kronal po obredu kronanja ruskih carjev. Kdor je hotel to slavnost videti, je moral plačati 6 poljskih zlotov vstopnine na stadion. In nabralo se je na tisoče ljudi, ki so prihiteli gledat ta dogodek. Bilo je seveda mnogo radovednežev, najmanj med njimi pa je bilo pravih ciganov, ki so sicer tudi prišli na kronanje, vendar jih policija ni pustila v mesto.

Ciganski poglavarji so si dolgo belili glave, kako naj bo slavnost urejena, da bo čim lepša. V ta namen so povabili varšavskega gledališkega režiserja, ki naj bi priredil vse potrebno, kakor je lepo in prav. Toda režiserju se stvar ni zdela dovolj resna, da bi sodeloval. Cigani so nadalje naprosili poljsko potovalno družbo, naj bi organizirala večje izlete v Varšavo na to kronanje. Toda ta družba se je zbal prevelikega rizika, pa ni imela prav, ker bi se bilo izplačalo, kakor je dokazal obisk na kronanju. Dalje je bila naprošena velika trgovina s kožuho, naj za kronanje posodi hermelinski plašč. Toda trgovina je odklonila, ker ni imela zadostnega jamstva, da bi plašč nepoškodovan dobila nazaj. Nazadnje so se cigani spomnili, da imajo v Varšavi opero, katero so naprosili, naj jim posodi obleko za ta namen. Pripeljali so torej iz gledališča vso garderobo, katero potrebujejo za opero »Carmen«. Ta obleka je potem bila slavnostna obleka.

Potele slavnosti je oddajala poljska brezžična oddajna postaja celo v Ameriko. V Ameriki je namreč taka slavnost še večja senzacija kakor pa pri nas, kjer cigane dobro poznamo. Vsekakor je bila stvar zelo zanimiva, zlasti pa je bilo zanimivo ozadje, ker je pred kronanjem bila še volitev kralja. Bilo je sicer več kandidatov, toda nazadnje je vseh 30 ciganskih starešin soglasno oddalo svoj glas Janu iz rodovine Kwiek, ki je tako postal kralj vseh ciganov.

Po kronanju je Jan Kwiek prisegel na cigansko ustavo ter obljubil svojim podložnikom, da bo pošteno vladal. V govoru je izjavil tudi svojo udanost poljski državi. Po kronanju pa je bilo sklenjeno, da bo posebna deputacija odšla k Mussoliniju ga prositi, naj bi ciganom oddal v Abesiniji kaj zemljišč, kjer bi se naselili, ker je ta dežela po svojem podnebnju kakor nalašč za cigansko naravo.

Cigani imajo pač svoje starodavne šege in navade, kar se nam čudno zdi, ker smo mi že davno pozabili na starodavne šege in navade svojih prednikov. Zato pa ciganski rod tako samozavestno drži skupaj ter se ne da pokončati.

Od povsod

Motorizirana žandarmerija na nemških cestah. Nemška vlada je ustanovila poseben oddelek orožništva na motorjih, ki nadzoruje promet na državni avtomobilskih in drugih podeželskih cestah. Ta oddelek šteje 3240 moških.

Velika nevihta, ki je v torek divjala na Nemškem, je zahtevala življenje več ljudi. Tako je strela ubila v gozdu pri Regenu na Bavarskem več drvarjev, ki so vedrili. Na reki Odri pa je silni piš presenetil nekaj mladeničev, ki so se vozili v čolnu. Vihar je čoln prevrnil in fantje so utonili.

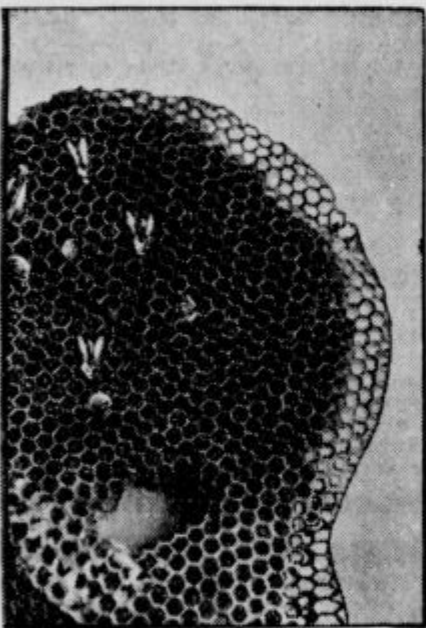
Brezposelnost v Avstriji je zadnji mesec padla za 6800 oseb.

400 španskih otrok so iz španske Cordobe poslali v italijanska kopališča.

18 let stara deklica hene preplavati Rokavski preliv. Deklica se piše Jenny Kammergaard. Ker pa je morje tukaj 60 kilometrov široko, ne upajo, da bi šibko dekle to zmoglo. Začela je plavati s sredo jutraj. Toda že dopoldne jo je morski tok zanesel daleč stran od nameravane črte.

60 novih letališč namerava zgraditi Italija. V ta namen je že najetih 25.000 delavcev.

Kako staro je čebelarstvo

Čebele so koristne ne le zato, ker nam dajo med, temveč tudi zato, ker z nabiranjem medu oprave cvetlice in cvetove, da se oplode. Ze v starih časih so poznali med. Najprej so gotovo poznali le med divjih čebel. Iz tega medu so začeli delati medicino, čudovito dobro pijačo. Med so razredčili z mnogo vode, nakar so vso brozgo pustili, da je zavrela. Ko je dobro povrela, je bila medica dobra. Kakor zagotavljajo znanstveniki, so najbrže že v bronasti dobi (200 do 800 pred Kr.) poznali domače čebele, ki so jih gojili. Čudovito je izdelano satovje, ki je izdelano iz 6kotnih celic in s čudovito simetrijo zloženo.

Ker v Ameriki vlada sedaj silna vročina, se prebivalci vsemesta Čikago sedaj hlade v kopališčih ob robovih svojega mesta.

Triperesna deteljica

F. Spisal M. Kunčič, — Ilustriral M. Sedej.

Petra je razburjivi prizor, ki se je nudi nje-govim očem, navdal s škodoželjnim veseljem. Ste- kel je na kraj, kjer se je neznanec ruval s peom, ter začel divje ploskati z rokami in kričati:

»Zdaj pa imaš, rokomavh! Zapomnil si boš, kdaj si me zgrabil za vrat in mi pošlil denar! Hektor, le daj ga, le daj!«

Hektor se je s podvojeno močjo in bojevitostjo vrgel na svojo žrtev. Kos za kosom je trgjal z njegove obleke in vmes renčal kot krvoločna zver. Nekajkrat so se njegovi ostrí zobje zagrizli tudi v meso, da se je pokazala kri.

»Na pomoč! Na pomoč!« je zatulil mož v smrtni stiski in bolečini.

Petrovo srce pa je ostalo trdo in neizprosno. »Hektor, le daj ga, le daj!« je kričal venomer in ekakal kot obseden.

Nande in Jožek sta z na stežaj odprtimi očmi gledala od daleč in si upala komaj dihati. Jeza na moža, ki jim je tako nepričakovano izpraznil žepe, se jima je ob groznem prizoru podela. Nande se nazadnje ni mogel več premagovati. Ves razburjen je pocukal konjederca za rovak in zaklical:

»Pokličite vendar psa nazaj! Saj ga bo raz-trgal!«

»Ne boj se, fant,« ga je pomiril konjederca in se široko zarežal, »tako hud pa spet ni.« Jožku se je v tem hipu nekaj posvetilo v glavi. Izkoristil je vsesplošno zmešnjavo in se neopaženo splazil proč...

Licitacija

Tujskoprometno društvo Brezje razpisuje lici-tacijo za oddajo težakih, zidarskih in kleparskih del pri nameravani zgradbi novega postajališča Otoče-Brezje.

Ponudbe je vložiti v zaprti kuverti do dne 27. julija 1937 Tujskoprometnemu društvu na Brezjah, kjer se dobijo tudi pogoji, pripomočki in informacije. Društvo si pridržuje pravico, da odda dela ponudniku brez ozira na najnižjo po-nudbo.

Brezje, 7. julija 1937.

Odbor.

TEL. 22-21 **UNION**
Velike filmske delo po znamenitem romanu
„Zloto in kazen“
„Raskolnikov“
Harry Gaur
Predstave danes ob 19-15 in 21-15 uri

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; ten-tovanski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka petlinna vrstica po Din 2-50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znambo.

Službe iščejo

Izvežban delovodja
v kmetijstvu in v preku-pčevanju živine, išče služ-bo. Naslov v upr. »Sl.« pod št. 10867. (a)

Službo dobe

Sprejmejo se vozilje
perfektna, z večletno prak-so. — Nikola Ivković, Novi Sad. (b)

Trgovska pomočnika

katera bi samostojno vo-dila manjšo podružnico na deželi, takoj sprej-mem. — Kavcije zmožni imajo prednost. Ponudbe s sliko in zahtevki plače je poslati v upravo »Sl.« pod »Agilna« št. 10871. b

Vnajem

ODDAJO:

Gostilniške prostore
3 sobe, kuhinja, uporabno tudi za drugo obrt ali stanovanje, skladišče — dam v najem na Brezo-vic 6 pri Ljubljani. Na-slov v upravi »Slovenca« pod št. 10846. (n)

Naročajte in širite

»SLOVENCA«

Denar

Vrednostne papirje
vseh vrst kupuje Sloven-ska banka v Ljubljani, Krekov trg 10, tel. 27-62.

Hranilne vloge
vseh denarnih zavodov, terjatve in vrednostne pa-pirje

vnovčim
najkulantneje po najvišji cenl

takoj v gotovini

AL. PLANINSEK, LJUB-LJANA, Beethovnova uli-ca 14, telefon 25-10.

BANČNO KOM. ZAVOD in MENJALNICA

MARIBOR
Aleksandrova ulica št. 40

HRANILNE VLOGE
bank in hranilnic, kupuje vrednostne papirje, va-lute in zlatnike po naj-višji dnevni cenl.

Prodamo

Elektrulux-hladiłnik
brez motorja, na elek-trični, plinski ali petro-lejski pogon, prodaja na ugodna odplačila. Tehna. Ljubljana, Mestni trg 25/1 telefon 25-80. (1)

Sonce stoji v znamenju NIVEA!

To pomeni: krasno vreme, da more porjaveti Vaša koža, ki ste jo okrepili z Nivea. Izkori-stite čim bolj sonce, izkoristite pa tudi bolj Nivea! Ni boljše kombinacije kakor sonce in Nivea in sicer za Vaše zdravje, za krasno rjavo barvo in tudi za Vašo denarnico, kajti Nivea je vendar tako poceni!

Radio

Programi Radio Ljubljana

Sobota, 10. julija: 12.00 Plošče vesele se bodo vr-tele, druga za drugo bodo bitele — 12.45 Vreme, poro-čila — 13.00 Čas, spored, obvestila — 13.15 Plošče vesele se bodo vrtele druga za drugo bodo bitele — 14.00 Vre-me — 15.00 Pevski sekstet »Mladost« — 15.40 Pogovori s poslušalci — 19.00 Čas, vreme, poročila, spored, ob-vestila — 19.30 Nac. ura: Naša dramska literatura v zagrebškem gledališču v l. 1936/37 (K. Mesarič) Zagreb — 19.50 Pregled sporeda — 20.00 O zunanji politiki (g. dr. Alojzij Kuhar) — 20.30 Prenos simfoničnega koncerta iz Dobrne — 22.00 Čas, vreme, poročila, spored — 22.15 Pisan drobšč, pa kar vse navzkriž (plošče) — Konec ob 23. uri.

Dragi programi!

Petek, 9. julija: Belgrad-Zagreb: 20 Čelo — 20.30 Vokalni koncert — 21. Klavir — 21.30 Dueti — Dueti: 20.45 gre — 22.30-24. Hrvatska glasba — Budimpešta: 19.40 Orgle — 21.30 Operni orkester — 23.05 Jazz — Trst-Milan: 17.15 Komorni koncert — 21. Orkestralni koncert — 21.40 Moderna ameriška glasba — 22.30 Tenor — Rim-Bari: 21. Violinski in pianinski koncert — 22. Lahka glasba — Praga: 20.05 Violina — 20.40 Vokalni koncert — 21.05 Orkestralni koncert — 22.25 Schubertov kvartet — Varšava: 21. Mornarska godba — 22. So-listični koncert — Bratislava: 20.10 Rudarska godba — Lipsko: 20.10 Vojaška godba — Stuttgart: 20. Ope-retna glasba — 21.15 Beethovnov koncert za violino — Strassbourg: 21.30 Gledališki večer — Bukarest: 20.15 Wagnerjeva opera »Valkir«.

OPOZORILO.

Fabing Gustav, trgovski potnik, se pred-stavlja kot naš zastopnik, neopravičeno obiskuje naše odjemalce v raznih krajih države, sklepa kupčije ter jemlje obenem naplačilo. Opozarjamo, da po njem sklenjenih kupčij ne priznamo in da bomo proti njemu zakonito postopali.

5. julija 1937

Beograd.

„BRITEX“

zaloga angleškega sukna, Beograd, Knez Mihajlova ul. 15.

V globoki žalosti naznanjamo, da je danes 8. julija 1937 ob 6.30 zjutraj, previden s svetimi zakramenti, boguvdano umrl v 84. letu starosti, naš predobri oče, tast, stari in prastari oče, gospod

Karl Pollak senior

Pogreb se bo vršil v soboto, dne 10. julija ob štirih popoldne iz hiše žalosti, Tyrševa cesta 23. Blagega pokojnika priporočamo v tiho molitev.

Maša zadušnica se bo darovala v cerkvi Marijinega Oznanjenja v Ljubljani v torek, dne 13. julija ob sedmih zjutraj.

Žalujoče družine:

Karl, Jean, Pavel Pollak, ing. Remec, dr. Megler, dr. Miličič

Brez posebnega obvestila